

Les colònies escolars municipals madrilenyes (1910-1936)

Autor: **Juan Félix Rodríguez Pérez**
Facultat d'Educació.
Centre de Formació del Professorat.
Universidad Complutense de Madrid

Director: **Dr. Francisco Canes Garrido**
Universidad Complutense de Madrid

Paraules clau: *Salut, Higiene, Educació, Protecció de la infància.*

La investigació pretén indagar els antecedents, primeres experiències i desenvolupament de les colònies escolars. També s'estudia amb deteniment la presa en consideració d'aquesta institució postescolar per l'Ajuntament de Madrid. A la fi del segle XVIII i durant tot el XIX, es van fundar per tota Europa i en alguns països americans els sanatoris marítims infantils. L'objectiu va ser pal·liar l'estat de salut tan precari que presentaven milers de nens pobres de les ciutats. L'activitat curativa va produir unes millorances sensibles en la majoria dels participants. Aquests centres es destaquen com a antecedents clars de les colònies escolars.

En l'últim quart del segle XIX, es van establir i es van

desenvolupar pel nostre continent les colònies escolars. L'enfocament d'higiene preventiva, la modalitat col·lectiva, la intencionalitat educativa i la participació de mestres van ser les notes característiques en moltes d'aquestes.

L'expansió per tota Espanya es va anar produint de forma lenta, durant les tres primeres dècades del segle passat. Des de distintes concepcions, institucions públiques i privades de tot el nostre país van promoure aquestes entitats complementàries de l'escola. Els ajuntaments de les capitals més importants es van anar sumant al moviment colonial.

En 1910, el Consistori de Madrid les va fundar a reque-

riment del Govern Civil. La implantació i el desenvolupament van ser progressius, i van obtenir el reconeixement de milers de pares per la millora en la salut i l'elevació dels coneixements adquirits en els escolars participants. Les diferents tipologies de colònies —marítimes, d'altura i urbanes—, es van anar adaptant a les necessitats demanades pels nens i nenes més necessitats d'aquest benefici.

Durant el període de la II República, es van incrementar considerablement les dotacions econòmiques per a sufragar aquestes institucions, per la qual cosa en aquella època se'n va produir la màxima esplendor.